

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

lejunandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

supponimus, sed ad illud ex hac individua persona dimanans.

9. Quid, si votum sit disunctum, cuius una pars cadat in materiam aptam, altera in ineptam? ut si quis ita voueat: *Ego promitto Deo vel me furaturum, vel me Religionem ingressurum*: *Ego promitto religionem ingressurum, vel ut furer, vel ut Deo seruiam*: *Voveo vel se occidere, vel me per aliquot dies jejunaturum*, & similia? Respondeo dandum esse non absumilem regulam; videndum enim est, an disunctio cadat in duplicem illam materiam, vel finem, necne. Si cadat in utramque, illicitum est votum, quia existente una parte mala, utraque pars mala erit, cum malum ex quocunque defectu, quare voti materia esse non potest. Quod si disunctio non cadat in utramque partem, sed determinate intendatur una pars, altera vero solum sit appositae, ut conditio, valent votum quoad illam partem determinatam, si aliunde apta voto est. Exemplum clarior evadet doctrina. Sit, qui sic voueat: *Promitto aliquid furari, quo semel dives, et si furari non possum, promitto me in Religionem ingressurum*. Vide hic adesse veluti duo vota. Alterum: *Promitto furari*; & hoc invalidum est. Alterum: *Promitto me Religionem ingressurum, si furari non fuero*, & hoc validum est; quia de re ex se bona, & omnisio furti, est solum conditio.

10. Quid denique, si votum idem disunctivè emittatur, quia vouens nescit, quanam materia apta sit voto; ut si quis vouerit se, vel daturum elemosynam anno sequenti, vel jejunaturum, quia nescit, an anno sequenti habeat pecuniam, quam pauperibus largiatur? Respondeo, ad alteram partem possibilem obligari, nemini dubium sit, quia tunc adest virtualis voluntas se obligandi ad partem, quam si inveniet: sic etiam si muliercula voueret jejunium, ut contineret à Deo vel amasium, vel maritum, certe invalidè voueret, modò dictis n. 9. at si ipsa ex ignorantia sic voueret, ut deinde à Confessario suo instructa eligeret id, quod bonum fuerit, virtualiter determinatam illam partem pertinentem ad maritum voueret, quare & validè.

§. VI. Quomodo Votum sit interpretandum.

1. Revis est Regula, fusior petenda ex dictis cum ex *duramento*, *supra*, cap. 3. §. 4. Cum Votum obliget solum secundum intentionem vouentis, benignè, & non strictè erit interpretandum, ut quanto minus possit gravari vouentem. Lege Suarez lib. 4. de voto, c. 7. num. 8. & 9. Laym. lib. 4. de voto, c. 3. n. 3. Quod si de eius intentione non constet, praesumendum est votum fuisse emissum, juxta id, quod requirit natura rei promissae; de qua re, si item non constet, praesumendum erit juxta quod significant verba, quibus facta est promissio; & quidem secundum communem usum loquendi, cum semper praesumatur quis sua verba menti velle conformare, eademque juxta morem patrum proferre.

Affertur interpretatio aliquorum Votorum. Votum Virginitatis.

2. Votum puellae de virginitate perpetua, immò de virginitate, nisi expressè aliqua limitatio addatur non solum eam obligat ad reculandum primum actum turpem, sed omnes deinceps. Ita S. Thom. quem citat, sequiturque Suarez loc. cit. n. 5. & 7 quia ex usu loquendi illud (voveo virginitatem) significat perpetuam Castitatem; quare amissa per primum actum virginitate, adhuc obligatur ad respiciendos omnes actus tum externos, tum etiam internos contra virtutem continentiae. Ita in nostris opusculis, de Confessione in editione Patavina, lib. 2. c. 7. §. 1. n. 4. & colligitur ex Suarez loc. cit.

Votum Peregrinationis.

3. Votum Peregrinationis potest impleri per peregrinationem equestrem; sic Bonac. disp. 4. q. 2. p. 6. n. 16. hæc enim in omni rigore peregrinatio est, & sic minus gravatur vouens: ut item propter non absumilem rationem,

potest impleri per peregrinationem factam propter aliam negotia, dum ad sit intentio volendi voto satisfacere.

Audiendi Missam.

4. Votum de audienda Missa impletur juxta, ac impletur, si esset de præcepto Ecclesiae; hoc enim modo praesumitur promitti: sic Suarez loc. cit. n. 14. Si vovisti audire Missam quotidie, censetur ex vi huius voti tibi die festivo satis esse unam audire; quamvis hæc sit de præcepto, quia intentio tua videtur solum fuisse, nullum transire sem sine Missa.

Recitandi Rosarium.

5. Votum de recitando Rosario, absolute intelligitur de tertia parte, quia hæc communiter Rosarium appellatur: sic Suarez loc. cit. n. 5. Sanch. loc. cit. n. 15. Rursus poteris recitari cum socio alternatim, quia hic jam est usus apud nos communis: qui apud Hispanos, quia fortasse non adest, ideo Castro Pal. tom. 3. tr. 2. §. d. 1. p. 12. num. 9. ejusmodi alternationem in eo voto adimplendo negavit. At sola mente recitari non poteris, quia eratio vocalis est in eo voto promissa.

Ingressendi Religionem absolute.

6. Votum ingrediendi Religionem, vel suscipiendi Ordines sacros, non obligat ad castitatem, donec status illi assumantur; secus plus nimio gravaretur vouens, nec enim, illis fiontem assumptis, est emissum castitatis votum. Ita Val. 2. 2. d. 9. §. 6. p. 4. vers. atque ex hoc quidem. An idem votum ingrediendi Religionis obliget filium in necessitate parentum, fratrum, sororum, &c. vide apud Castro Palatum tom. 3. tr. 16. d. 1. p. 7. §. 5. per totum.

Ingressendi Religionem, si Pater consenserit.

7. Hoc votum tunc obligat, quando Pater id à filio sincere proponente sciens, non contradicit. Ita Sanch. mox citandus; non enim opus esse censetur, ut pater assensum positivum præbeat; quia ex communi more hic sensus ejus voti est: *Ingressi, nisi pater egrè ferat, & contradicat*.

8. Quid, si prior contradixerit, sed deinde mutata voluntate consentiat? Dico tunc impletam esse conditionem, votumque obligare, iam enim abest contradictio.

9. Quid, si contra: hoc est, si consenserit, sed deinde, ante ingressum filij in Religionem contradicat? Aio votum non obligare, quidquid dicant Sanch. lib. 4. in Dec. cap. 24. n. 14. Layman. lib. 4. tr. 4. c. 6. §. 2. quia non est impleta conditio juxta consensum vouentis, qui voluit mortem patris vitare.

10. Quid denique, si vel antequam pater posset significare assensum, vel dissensum; vel antequam adveniat tempus ingressus, ipse pater moriatur? Dico votum obligare; quia solum, nisi aliud manifestè fuerit expressum, requirebatur, ne pater contradiceret, molestiamque patretur, quæ neg. jam nunc adest.

Jejunandi.

11. Votum jejunandi intelligitur de jejunio more Ecclesiastico, unde pro quocunque die voveris, licet tibi laeticiis velis, ex Sanch. lib. 4. in Dec. c. 1. n. 53. quamvis Castro Palatus tom. 3. tr. 15. d. 1. de voto p. 12. n. 18. neget, si votum fuit pro Quadragesima, vel aliis temporibus, in quibus ex consuetudine ab his abstinetur: uterque probabiliter. Si vovit quis jejunare in vigilia alicuius Sancti, quando hæc incidit in Dominica, potest, immò præstat jejunare die Sabbati, quia hæc translatio de more Ecclesiae est. Nam propter eandem rationem, cum, qui per totum mensem jejunare vovit, non obligo Dominicis, nisi expressè etiam se pro illis obligaverit.

12. Si jejunium promissum violasti, carniæ comestione

tenetur ad jejunium; quia jam remanet principale, scilicet jejunium, quod servari potest. Dixi (nisi aliud expresse intendatur) nam si intendam te jejunare prae ceteris hac forma, sine vino, sine piscibus, &c. & non sub alia illa forma semel, quamvis cum primo violata, ad aliam ex vi voti non obligaberis, quia illam vovisti, non aliam.

17. Sed quid, si vinum biberis, atque addo quoad hanc circumstantiam votum violaveris, licebitne tibi sine novo peccato, vinum iterum, iterumque potare, posito, quod aliud in contrarium expresse non intendis? Affirmat Sanchez lib. 4. in decap. 11. num. 41. quia per abstinentiam vini semel violatam redditur pro illo die impossibilis dicta abstinentia. Negat Castro Palaus tom. 1. tract. 15. d. 1. p. 12. n. 19. quia intentio votantis videtur aditrix xisse jejunio abstinentiam vini pro singulis horis totius diei: Ego assentior Sanchio, si sermo sit de voto jejunandi in pane, & aqua: Castro Palaus autem, si de voto abstinenti eo die à vino; nam in his duobus votis, licet videatur magna affinitas, quia tamen in altero est negatio bibendi vinum, quae est malignantis naturae, in altero est affirmatio bibendi aquam; videtur adesse non spernenda diversitas, quam pro doctioribus innuisse sit satis.

18. Hoc facit sequens casus: Voveram ego per omnes sextas ferias solum panem comedere, & item voveram in Vigilia B. Aloysij panem non comedere, sed verò res alias, ciceres, fabas, lentes, immò & pisces, &c. incidit autem hoc anno Vigilia Beati in sextam feriam, quid agam; si enim solum panem, siue sola esculenta comedam, contra alterum ex votis faciam. Respondendo, hac in re non puto attendendum ad prioritatem temporis emissi voti, quia tempus in voto Deo factis videtur res valde extrinseca, necque ad intentionem votantis; supponimus enim hanc concurrentiam ipsum non praevidis. Puto hunc obligari ad ponendum, quod Deo gratius existimabitur. Sicut enim, si tibi duo promisi, gemmam, v.g. pretiosam, & mediocrem picturam, quae ab amico expectabam; si deinde ab eodem non possum obtinere utrumque, sed alterutrum, quem malueris, certe gemmam eligere debeo, quo tibi in re maiore, quam possum satisfaciam: ita videtur in casu nostro.

19. Verum, quid Deo erit gratius in re, de qua agimus, ubi utrumque jejunium ab eadem virtute abstinentiae procedit, nec ad excellentiorem actum recurrere possumus? Respondeo. Censuit quidam, jejunium sine pane esse gratius Deo; quia in genere abstinentiae rigidius est, quam jejunium cum solo pane. Non assentior, puto enim esse rigidius jejunium in solo pane, quam jejunium in ceteris. Nam ego potius eligerem, siue ad incitandum palatum, siue ad nutritionem, comedere pisces, ciceres, lentes, pulres varias, variisque saccharo condita, fructusque cum libertate diversos, praesertim pro uno tantum die; quam vnum aridum, siccum, insipidum, nullo obsonio associatum panem. Merito ego assero gratius esse Deo jejunium in solo pane, quam jejunium cum libertate in ceteris.

Sed quid si vovens advertisset, cum vovit, ad utrumque jejunium, ad quod obligabitur?

Resp. aliqui cum Sylv. v. Votum 2. q. 17. ad utrumque, si potest, quia utrumque promisit, quare nihil comedat. Alij cum Vasp. de jejun. d. 243. respondent, ad neutrum, quia satis diversum jejunium est, nihil comedere, quod certe vovens non videtur vovisse; quam jejunium siue pane, & jejunium cum ceteris, quae promisit.

Dico congruentius loqui Priores, quia nisi vovens amens fuerit, dum vovit panem non comedere, & alia esculenta non comedere, nihil comedere promisit. Id ergo servet, si potest; nam ceterum facile Superior dispensabit, vel gravis debilitas consideratis votantis viribus iuste timenda excusabit.

20. Qui vovit jejunium in pane, & aqua, potestne comedere pastillos esculentos, quos Itali *Macherones*, vel *Vermicellos* appellamus: nam, si in illos, dum coquantur, parum olei, & amaraci paucula frondes infundantur

Abstinencia à vino.

14. Votum abstinenti à vino, etiam ad evitandam ebrietatem, non prohibet cerusiam, & similia; quia haec sunt satis diversa, & finis extrinsecus sub voti obligationem non cadit. Alia de hoc voto mox afferam num. 15.

Jejunandi in pane & aqua: ubi? An Pastilli esculenti, vulgo Macherones, hoc jejunium violant?

15. Votum jejunandi in pane, & aqua obligat sub mortali, ne aliud comedas, vel bibas. Exiptionem parvitatem materiam, quae certe in re nimis laxè mihi videtur, Castro Palaus 1. 1. d. 1. p. 12. n. 21. dixisse, quod docuit votum abstinenti à vino, obligare sub gravi culpa, si bibatur ea quantitate, quae vino temperatè, siccitibus sufficeret pro una comestione; quasi ad maiorem non obligetur graviter: nimis, inquam, laxè. Si quis tamen quater bibat vinum, quod de more mistum in prandio, temperatè bibat, ergo sequitur, quod si, cui non liceret vinum propter votum bibere, posset sine gravi culpa bibere bis, vel ter. Id non credo. Semel igitur modo dicto bibere, non putarem grave; pluries, putarem: Nec id durum videatur; nam idem Castro Palaus, lib. 1. n. 19. nescio, an sibi repugans, non multò ante dixit, seu supposuit, semel bibendo vinum, frangi jejunium promissum in pane, & aqua. 16. Qui in pane, & aqua jejunare vovit, si non potest sic jejunare, obligabitur jejunare cum piscibus; si nec cum his, vel similibus potest, obligabitur cum laetis, & ceteris jejunium servare. Ratio est, quia accessorium sequitur principale; non contra: cum igitur ex mente communiter votantium (nisi aliud expresse intendatur) in praedictis promittatur principaliter jejunium; si illud observari potest, debet. Contra verò si jejunare non potest, non propterea à praedictis cibi, & etiam à carnibus te continere iubeo, quia abstinentia ab his accessorie ad jejunium fuit promissa. Ita Layman. lib. 4. tr. 4. cap. 2. n. 3. propter eandem rationem, si vovens jejunium in pane, & aqua, hora consueta alios cibos quadragesimales adhibuit, violando graviter votum, adhuc